

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,

el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2022-09-

Nr. (4.6-82Mr)-3-

į 2022-08-25

Nr. 2-3621

DĖL KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija išnagrinėjo pateiktą išvadoms gauti Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo projektą, (toliau – Įstatymo projektas) paskelbtą Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje (TAIS) Nr. 22-11905, ir teikia šias pastabas.

1. Neapibrėžta Europos elektroninės kelių rinkliavos paslaugos (EERP) gavėjo sąvoka, neaišku, ar turimas omenyje kelių naudotojas ar kitas subjektas. Taip pat neaišku, apie kokių EERP subjektų registravimą nurodoma nauja redakcija dėstomo Įstatymo projekto 3 straipsniu papildomo 6(1) straipsnio 1 dalyje, nes tokios sąvokos taip pat nėra.

2. Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnio 6 dalyje nustatoma, kad akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija skiriama paskirtuoju kelių rinkliavos rinkėju ir pagrindiniu kelių rinkliavos paslaugos teikėju Lietuvos Respublikos EERP teritorijoje. Pažymėtina, kad akcinė bendrovė yra privatusis pelno siekiantis ūkio subjektas ir šiuo atveju už užmokestį teiks paslaugas valstybei, todėl toks privatusis paslaugų teikėjas turėtų būti atrenkamas konkurso būdu, užtikrinant sąžiningos konkurencijos laisvę.

3. Įstatymo projekto 3 straipsniu papildomo 6(1) straipsnio 1 dalyje yra pateikiamos nuorodos į Direktyvos 2019/520 (ES) 4 ir 5 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Pažymėtina, kad direktyva nėra tiesioginio taikymo teisės aktas, jos nuostatos turi būti perkeliamos į nacionalinį teisės aktą, todėl šiuo atveju neturėtų būti teikiama tiesioginė nuoroda į konkrečius direktyvos straipsnius.

4. Įstatymo projekto 3 straipsniu papildomo 6(1) straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad EERP teikėjo registravimo ir jų atitikties nustatyties reikalavimams vertinimo kriterijus ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Pažymėtina, kad jei EERP teikėjas negali teikti savo paslaugos neįregistruotas, tokia registracija laikytina licencijavimu. Esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika (pvz., 2006 m. gegužės 31 d. nutarimas byloje Nr. 42/03), galima nustatyti tik įstatymu (o ne poįstatyminiais teisės aktais). Licencijos išdavimo sąlygos, kaip esminis ūkinės veiklos ribojimas, turi būti nustatytos įstatymu, o ne Vyriausybės nutarimu ar ministro įsakymu. Įstatymų leidėjas negali pavesti Vyriausybei ar kitoms institucijoms poįstatyminiais aktais reguliuoti tų visuomeninių santykių, kurie pagal Konstituciją turi būti reguliuojami įstatymais (*inter alia* 2004 m. gruodžio 13 d., 2011 m. rugsėjo 28 d., 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimai). Be to, abejotina, ar EERP teikėjų registravimas ir jų atitikties

nustatytiems reikalavimams vertinimo tvarka turėtų būti nustatomi Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatyme, nes tai ne šio įstatymo, kuris nustato kelių naudojimo apmokestinimo ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo tvarką, reguliavimo dalykas.

5. Atskirų straipsnio dalių pakeitimai turėtų būti išdėstomi nuosekliai, didėjančia tvarka, todėl Įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamo įstatymo 9 straipsnio 9 dalies 4 punkto pakeitimas turėtų būti dėstomas paskutinėje Įstatymo projekto 5 straipsnio dalyje.

6. Pažymėtina, kad Įstatymo projekto 8 straipsnyje nenustatoma šio projekto įsigaliojimo data, tik numatomos konkrečios įsigaliojimo datos 5 straipsniu keičiamo 9 straipsnio 3, 4, 6 dalims ir 8 straipsnio 6 ir 6(1) dalims, vadinasi visos kitos nuostatos įsigalioja po priimto įstatymo paskelbimo Teisės aktų registre. Pažymėtina, kad toks reglamentavimas sąlygotų dvigubą transporto priemonių valdytojų apmokestinimą, nes galios tiek Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnyje numatytas įpareigojimas mokėti kelių rinkliavą, tiek Įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamą įstatymą papildančiame 6(2) straipsnyje numatytas įpareigojimas mokėti kelių naudotojo mokestį. Toks dvigubas apmokestinimas nėra pagrįstas, neproporcingas, nėra įvertintas jo poveikis transporto sektoriui. Siūlytume patikslinti Įstatymo projekto 8 straipsnio nuostatas dėl įstatymo įsigaliojimo, užtikrinant, kad nebūtų dvigubo apmokestinimo transporto priemonių valdytojams.

7. Kartu atkreipiame dėmesį, kad skiriant valstybės lėšas subjektui, kuris teikia ir komercines paslaugas, gali atsirasti valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnį, paslaugos teikėjui, šiuo atveju akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“. Atsižvelgiant į tai, ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 1 dalimi, siūlytina Įstatymo projektą pateikti išvadai gauti ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Jovita Neliupšienė

